

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3106/2022
21.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић, Бисерке Живановић, Добриле Страјина и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиља АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Бојана Стошић, адвокат из ..., против тужене Медицинске школе „7. април“ из Новог Сада, коју заступа Правобранилаштво АП Војводине, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 360/22 од 21.02.2022. године, у седници одржаној 21.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 360/22 од 21.02.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 360/22 од 21.02.2022. године, у ставу другом и трећем изреке и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1396/21 од 15.10.2021. године, у ставу првом изреке, обавезујућем делу става другог и трећег изреке, делу става четвртог и у ставу петом изреке, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосновани тужбени захтеви тужиља којима су тражиле да се обавезе тужена да исплати:

-тужиљи АА из ..., за период од 01.02.2018. до 17.03.2019. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 5.083,12 динара, са законском затезном каматом од 21.03.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 1.127,31 динара од доспелости до 20.03.2021. године, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 41.879,69 динара, са законском затезном каматом од 21.03.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 10.393,35 динара од доспелости до 20.03.2021. године и да за тужиљу на износе накнада за исхрану у току рада и регреса уплати доприносе и

-тужиљи ББ из ..., за период од 01.02.2018. до 15.03.2019. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 3.505,60 динара са законском затезном каматом од 21.03.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 1.050,00 динара од доспелости до 20.03.2021. године и да за тужиљу на износ накнаде за исхрану у току рада уплати доприносе, те трошкове парничног поступка у износу од 55.250,00 динара, са каматом.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиле да туженој накнаде трошкове поступка у износу од 45.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1396/21 од 15.10.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим и трећим изреке, обавезана је тужена да тужилама исплати одређене износе на име накнаде трошкова за исхрану у току рада са обрачунатом законском затезном каматом и тужилци АА на име регреса за коришћење годишњег одмора одређене износе са обрачунатом законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да за тужиле изврши уплату доприноса надлежним фондовима за наведени период и на наведене износе. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужилама накнади парничне трошкове у износу од 55.250,00 динара, са затезном каматом од дана извршности до исплате, док су ставом шестим изреке тужиле ослобођене обавезе плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 360/22 од 21.02.2022. године, ставом првим изреке жалба тужене је делимично усвојена и првостепена пресуда делимично преиначена у усвајајућем делу у ком је обавезана тужена да у корист тужила надлежним фондовима уплати доприносе на досуђене износе обрачунате затезне камате и у том делу тужбени захтев одбијен. Ставом другим изреке, у преосталом делу жалба тужене је одбијена, а првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву потврђена. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

По одредби члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд је имајући у виду различиту судску праксу апелационих судова у истој чињеничноправној ситуацији дозволио одлучивање о посебној ревизији тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП и нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су у спорном периоду биле запослене код тужене и обављале послове Тужена им је обрачунавала и исплаћивала плату тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множила са коефицијентом радног места тужила, који је износио 6,30, након чега је

тако обрачунату плату по потреби допуњавала до износа минималне зараде. На обрачунским листама плата за тужиље нису исказиване накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови налазе да тужиљама у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужиља помножи са ценом рада, плате нису одговарале висини минималне зараде, на основу чега су извели закључак да у коефицијенту за обрачун плате тужиљама нису биле садржане предметне накнаде и из ових разлога су усвојили тужбене захтеве у наведеним износима.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално права.

Одредбом члана 1. став 1. тачка 3. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16) који се примењује и на школе-установе основане ради обезбеђивања и остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области образовања, прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања изеђу осталих и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Чланом 4. став 2. истог закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених у школама одређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 44/01 са изменама). Влада Републике Србије и репрезентативни синдикати закључили су Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/15 и 92/20) којим су поред осталог уредили права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика, којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије. Међутим, имајући у виду да истим није уговорено и право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде на запослене у школама се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиље од 6,307 и у исплатним листама, не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како су то нижестепени судови утврдили (параметрима најповољнијих критеријума у упоредним важећим колективним уговорима у РС за јавна комунална предузећа), нити подразумева да део коефицијента тужиља поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда тужиље немају право на тражене накнаде, јер им је тужена плату обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коефицијентом (у којем су према законској одредби садржани додаци за исхрану и регрес), због чега су пресуде преиначене, а тужбени захтев тужиља одбијен као неоснован.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужена је успела у поступку, те су тужиље обавезане да јој накнаде парничне трошкове у износу од 45.000,00 динара, применом члана 153, 154, 163. и 165. став 2. ЗПП. Туженој су досуђени опредељени трошкови који обухватају: састав одговора на тужбу 9.000,00 динара, састав жалбе и ревизије по 18.000,00 динара, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12...37/21).

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**